

Evropa v šoli 2007/08

Medkulturni dialog: druge kulture me bogatijo

Medkulturni dialog med knjižnimi platnicami in stvarnostjo

Avtorji

Neža Batagelj,
Anel Hajrić,
Petra Kodrič,
Helena Koruza,
Bejtula Kurtiši.

Mentorice

Savina Božič, Nataša Čuk, Petra Kodre in Nataša Markič

Ajdovščina, marec 2008

KAZALO VSEBINE

I UVOD	1
II RAZISKOVALNA VPRAŠANJA IN HIPOTEZE.....	1
III RAZISKOVALNE METODE	1
IV OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV.....	1
V EMPIRIČNI DEL	2
5.1 MEDKULTURNI DIALOG MED KNJIŽNIMI PLATNICAMI.....	2
5.1.1 Problem tujstva v književnih delih ter naša stališča do te problematike	2
5.1.2 »Priporočam vam v branje« - ocenjujemo knjige s problematiko medkulturnega dialoga.....	4
5.2 MEDKULTURNI DIALOG V REALNEM ŽIVLJENJU.....	6
5.2.1 Strpnost v stališčih.....	6
5.2.2 Od stališč do (krute) resnice	8
VI SKLEP	10
VII LITERATURA IN VIRI.....	11
VIII PRILOGA.....	11

KAZALO TABEL

Tabela 1: Strpnost do tujcev v književnih delih.....	3
Tabela 2: Ocenjujemo knjige s problematiko medkulturnega dialoga.....	4
Tabela 3: Rezultati ankete »Ali znamo biti strpni«.....	7

I UVOD

Raziskovalna naloga, ki je pred vami, je nastala na podlagi vsakodnevnih izkušenj iz življenja na naši šoli, kjer se z medkulturnim dialogom srečujemo že vrsto let. V letu slovenskega predsedovanja Evropski uniji se še bolj kot doslej zavedamo, da biti evropski državljan pomeni, biti ponosen na svojo kulturo in spoštovati tujo. Za uresničitev tega cilja se je potrebno o tem pogovarjati, spoznavati bogastvo medsebojne različnosti in se potruditi, pridobljena znanja in izkušnje prenesti v vsakodnevno življenje. Čeprav ni vedno lahko, se je za to vredno potruditi, saj je to edina pot k mirnemu sožitju med ljudmi, katerega si vsi želimo.

II RAZISKOVALNA VPRAŠANJA IN HIPOTEZE

S to raziskovalno nalogo smo želeli ugotoviti, kako strpni smo na naši šoli do tujcev. Spraševali smo se, kako tolerantni smo do priseljencev in njihovih dejanj v književnih delih ter kako ocenjujemo svojo strpnost v konkretnih življenjskih situacijah. Zanimalo nas je tudi, kaj o naši strpnosti do tujcev iz svojih lastnih izkušenj menijo tisti, ki so se na našo šolo priselili iz drugih kultur. Pričakovali smo, da bo rezultat raziskovalne naloge pokazal največjo strpnost v odnosih do izmišljenih književnih junakov, manjšo v oceni lastne strpnosti v izmišljenih, a verjetnih vsakodnevnih življenjskih situacijah, najmanjšo pa v konkretnih izkušnjah učencev, ki so se na našo šolo priselili iz drugih držav.

III RAZISKOVALNE METODE

Pri delu smo uporabili opisno metodo dela s pisnim virom, anketo in študijo primera.

IV OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV

Na spletni strani Urada Vlade RS za komuniciranje beremo, da »Slovenija medkulturni dialog razume kot proces, ki spodbuja odprto in kompleksno kulturno okolje za ustvarjalnost«¹, mi pa v tej nalogi poenostavljeno imenujemo kot odnos, ki ga imamo z ljudmi, ki prihajajo iz drugih kultur in imajo zato tudi drugačen način življenja

¹ <http://evropa.gov.si/medkulturni-dialog/> (citirano: 17. 2. 2008).

V EMPIRIČNI DEL

5.1 MEDKULTURNI DIALOG MED KNJIŽNIMI PLATNICAMI

5.1.1 Problem tujstva v književnih delih ter naša stališča do te problematike

Pri literarnem klubu smo prebirali knjige o tujcih, težavah, ki jih ti doživljajo pri vključevanju v družbeno življenje ter njihovem (ne)sprejetju s strani večine. Podatki o knjigah, njihove obnove ter stališča bralcev do prikazanega problema so zbrani v tabeli št. 1.

Tony Bradman: Barva kože	Dale (črnka) zaradi učiteljičine neprimerne opazke zmerja sestro Nadine (belka), dokler ne spozna, kako je sestro to prizadelo.	ZDA je dežela priseljencev .	... barve kože.	... z izjemo učiteljice v redu.	Prijateljski.
Daniella Carmi: Samir in Jonatan	Samir, Palestinec, ki v palestinsko-izraelski vojni izgubi brata, mora v bolnico v Anglijo, kjer leži s 4 otroki, ki so se v vojni znašli na nasprotni strani, in spoznava njihove osebne bolečine.	Samir je Palestinec v Angliji	... vojne strani, vere, jezika.	... zelo prijazno.	Prijateljski.
Karin Gründisch: Cosmin	Cosmin je romski deček, ki pobegne od doma, po vrnitvi pa sklene, da se bo vrnil v šolo in postal šofer tovornjaka.	Cosmin je Romun v Rusiji.	... finančnih težav.	... dokaj tolerantno.	Prijateljski.
Melinda Marchetta: Kdo si, Alibrandi	Josephine Alibrandi, ki živi le z mamo, po srečanju z očetom ter sporu s prijateljico spozna, da ni pomembno, da je tujka, ampak so pomembni ljudje, ki jo obkrožajo.	Alibrande je Italijanka v Avstraliji.	... korenin, revščine.	... čedalje bolje.	Prijateljski
Sally Morgan: V objemu korenin	Sally je avstralsko dekle, ki jo zaznamuje revščina in dejstvo, da je aboriginskega rodu. Svojega izvora sprva ne pozna, ko pa zanj izve, bolje razume tudi mamo in babico.	Sally je aboriginska v Avstraliji.	... ker je aboriginka.	... prijazno, celo bolj kot bi pričakovali.	Prijateljski ali pa zgolj sosedski.

Bali Rai: (Ne)dogovorjena poroka	Mandžit se zoperstavi želji staršev, da bi se poročil s pandžabskim dekletom, in tik pred lastno poroko zbeži od staršev k svojemu dekletu.	Mandžit je Indijec v Angliji.	...vere.	...Mandžita v redu, starši si tega ne želijo.	Prijateljski.
Silvestra Rogelj Petrič: Savitri	Eva, hčerka veleposlanika iz Slovenije, pomaga svoji 15-letni varuški Savitri iz Indije ter se skupaj z njo zoperstavi očetovi volji, da bi jo poročil s tujcem, ki ji ga je on izbral.	Eva je Slovenka v Indiji.	... načina življenja, vere.	... večinoma lepo.	Prijateljski.
Robert Swindells: Sramota	14-Martha se je preselila na novo šolo, kjer jo sošolci zaradi staromodnih oblek in plahega značaja zapostavljajo. Sprejme jo le Scott, kateremu postopno odkriva vzroke za drugačnost.	Knjiga ne pove, od kod prihaja Marta.	... vere.	... z izjemo Scotta zelo neprijazno.	Sprva odnos sošolke, nato prijateljice .
Janja Vidmar: Princeska z napako	Fatima iz BIH, begunka v Sloveniji, zaradi neurejenosti in pogostih kraj povsod naleti na močan odpor okolice, trpi ponižanja in je žrtev Adamovih spolnih naslad.	Fatima je Bosanka v Sloveniji.	... kulture, jezika, revščine.	... neprijazno.	Odnos »sošolka«.
Dim Zupan: Trnovska mafija, v tretje gre rado	»Trnovska mafija« na morju spozna Tajko Han, ki je zaradi revščine na ilegalnem begu v Francijo. Čeprav se mora del poti začasno ločiti od očeta in brata, ima zgodba srečen konec.	Han je Tajka na begu v Francijo.	...videza, socialnega stanja.	... prijazno, čeprav to ni pričakovati.	Odvisno od značajskih lastnosti.

Tabela 1: Strpnost do tujcev v književnih delih

Iz tabele št. 1 je razvidno, da tujci v prebranih književnih delih najpogosteje trpijo zaradi šibkega finančnega stanja ter vere. Kot bralci smo bili do njih precej strpni, saj bi od skupaj desetih glavnih književnih junakov s kar šestimi bili pripravljeni takoj vzpostaviti prijateljske vezi, le z eno osebo – begunko Fatimo iz dela Janje Vidmar – pa te možnosti tudi za kasneje ne dopuščamo (zaradi domače situacije in osebne prizadetosti ob problemu?). Ker je iz tabele razvidno, da smo bili v nekaterih primerih nad prijaznostjo sprejetja tujca presenečeni, lahko sklepamo, da druge pogosto vidimo bolj netolerantne kot sebe.

5.1.2 »Priporočam vam v branje« - ocenjujemo knjige s problematiko medkulturnega dialoga

V septembru in oktobru letošnjega šolskega leta nas je šolska knjižničarka gospa Nataša Markič spodbujala k branju knjig s problematiko medkulturnega dialoga. V ta namen nam je pripravila njihov seznam², ko smo jih vrnil, pa nas je prosila, da smo jih ocenili. Ocenjevali smo jih s številom zvezdic, kot kaže spodnja legenda.

* nezanimiva knjiga, ne priporočam branja

** zadovoljiva knjiga, če želiš, preberi

*** povprečna knjiga, preberi

**** dobra knjiga, priporočam branje

***** odlična knjiga, zelo priporočam branje

Vabilu knjižničarke smo se odzvali predvsem učenci tretjega triletja in nekaj petošolcev devetletke, skupaj 28 bralcev, ki smo knjige ocenili tako, kot kaže tabela št. 2.

Tony Bradman: Barva kože	*****
Tony Bradman: Zebra	*****
Daniella Carmi: Samir in Jonatan	*
Karin Gründisch: Cosmin	*, ***
Melinda Marchetta: Kdo si, Alibrandi	*****
Christine Nöstlinger: Zrno ljubezni	**, ***, ****
Slavko Pregel: Spričevalo	***, ****
Slavko Pregel: Usodni telefon	*****
Silvestra Rogelj Petrič: Savitri	*, ****, *****
Bali Rai: (Ne)dogovorjena poroka	*****
Robert Swindells: Sramota	*****, *****
Janja Vidmar: Princeska z napako	**, ****, *****
Dim Zupan: Trnovska mafija, v tretje gre rado	*****
Bali Rai: Ekipa	*****
Yann Martell: Pijevo življenje	*****

Tabela 2: Ocenjujemo knjige s problematiko medkulturnega dialoga

² Seznam priporočenih knjig je podan v navedbi literature pod točkami 1–16.

Z eno zvezdico so bralci ocenili tri knjige (10,7 %), z dvema zvezdicama štiri knjige (14, 3 %), tri zvezdice so dobile tri knjige (10, 7 %), štiri zvezdice pa kar osem knjig (28, 6 %). Največ, tj. pet zvezdic, je dobilo deset knjig (35,7 %).

Večino knjig – 18 od 28 (tj. 64,3 %) bralci priporočajo ali celo zelo priporočajo v branje, medtem ko ostale (35,7 %) prepuščajo posameznikovi želji ali pa branje celo odsvetujejo. Slednje najbrž velja predvsem za knjige, ki so bolj primerne za srednješolce, ki strpnost, drugačnost in prijateljstvo dojemajo drugače kot mi. Med knjigami z našega seznama je tak roman Danielle Carmi: Samir in Jonatan. Drug razlog za slabše ocene nekaterih knjig s seznama je bralni okus, splošna razgledanost ter okolje, iz katerega knjižni junaki izhajajo. Iz podanih ocen lahko razberemo različna stališča do istih tem. Tujost, drugačnost povzroča nelagodje in nezadovoljstvo, ki bralce ne bremeni in niti ne sili v spremembo življenjskega stila (večji del tujosti v mladinski književnosti). Če pa do tega pride, je potrebna prilagoditev, sprememba nazorov, do določene mere tudi načina življenja, ki zaradi tega ustvarja težave. Kvalitetna literarna dela ustaljene vzorce in predsodke o tujosti in drugačnosti razbijajo. To zgovorno kažejo tudi ocene knjig, ki so jih učenci ocenili s štirimi ali petimi zvezdicami. (18.)

5.2 MEDKULTURNI DIALOG V REALNEM ŽIVLJENJU

5.2.1 Strpnost v stališčih

Sestavili smo anketo, s katero smo ugotavljali, kako bi učenci sprejeli novega sošolca, ki bi prihajal iz drugih okolij: temnopoltega dečka, dečka iz Indije, deklico iz Nemčije ali deklico iz Turčije. Anketo smo izpolnjevali učenci sedmih, osmih in devetih razredov, skupaj 60 učencev. Rezultati ankete so predstavljeni v tabeli št. 3.

1. V naše mesto se je priselila nova družina. Eden izmed njihovih otrok je postal tvoj sošolec. Kako bi ga sprejel?					
Stališče	Priseljenec	Deček iz Indije	Deklica iz Nemčije	Temnopolti deček	Deklica iz Turčije
☐ Bil bi navdušen, saj rad spoznavam ljudi iz drugih delov sveta.		24	26	26	28
☐ Nič posebnega, še ena nova zguba na šoli.		6	4	5	7
☐ Groza, kaj pa ta počne na naši šoli.		3	7	4	1
☐ Bil bi nezaupljiv, vendar bi si želel navezati stike z njim.		27	23	24	24
2. Razrednik novega učenca posede poleg tebe. Kako boš ravnal?					
Stališče	Priseljenec	Deček iz Indije	Deklica iz Nemčije	Temnopolti deček	Deklica iz Turčije
☐ Zavijem z očmi in svoj stol pomaknem čim dlje od njegovega.		4	5	2	7
☐ Vesel sem, upam, da mi bo pomagal pri angleščini.		40	42	36	35
☐ Nisem ravno navdušen, vendar bolje, kot da sedim sam.		14	10	18	12
☐ Odločno bom nasprotoval, da sedi poleg mene.		2	3	4	6
3. Nestrpno pričakuješ prvi odmor. Kako bodo reagirali tvoji sošolci?					
Stališče	Priseljenec	Deček iz Indije	Deklica iz Nemčije	Temnopolti deček	Deklica iz Turčije
☐ Posmehovali se mi bodo.		7	7	4	6
☐ Poskušali bodo poklepetati z novim sošolcem.		39	37	42	42
☐ Šli bodo čim dlje od njega.		14	16	14	12

4. Razrednik te prosi, da novemu sošolcu pomagaš pri učenju. Kaj boš odgovoril?					
Stališče	Priseljenec	Deček iz Indije	Deklica iz Nemčije	Temnopolti deček	Deklica iz Turčije
☐ Povem mu, da bom z veseljem pomagal.		33	33	28	28
☐ Pomoč bom odločno odklonil.		4	5	4	6
☐ Pristal bom, da mu pomagam, vendar bom naslednji dan rekel razredniku, da je pomoč odklonil.		3	2	3	8
☐ Vzamem si čas za razmislek.		20	20	25	18
5. Učenci na šoli novega sošolca ne pustijo na miru. Ves čas mu nagajajo in se znašajo nad njim. Kaj boš storil?					
Stališče	Priseljenec	Deček iz Indije	Deklica iz Nemčije	Temnopolti deček	Deklica iz Turčije
☐ Šel bom do njih in jim rekel, naj nehajo.		35	35	35	36
☐ Kar delajo, se mi ne zdi prav, toda prijateljem ne bom nasprotoval.		12	10	10	9
☐ Delal se bom, da nič ne vidim.		11	12	10	10
☐ Pridružil se jim bom.		2	3	5	5

Tabela 3: Rezultati ankete »Ali znamo biti strpni«

Rezultati ankete so bili po eni strani pričakovani, po drugi pa so nas tudi malce presenetili.

Pričakovali smo, da se bodo naši sošolci ocenili kot dokaj strpne, ko bo treba priseljenca sprejeti v razred, in manj strpne, ko bo napočil trenutek odločitve, kakšen odnos bi imeli z njim. Večine ne bi motilo, biti sošolec nekemu tujcu, v globlji odnos z njim pa bi se bila takoj pripravljena spustiti le dobra polovica. Le okrog 5–10 % vprašanih bi se odločno branilo vsakega stika s tujci oziroma bi jih namerno zapostavljalo.

Presenetilo pa nas je, da se bodo anketirani približno enako strpne oziroma nestrpne ocenili v položaju, ko je bilo treba sprejeti dečka iz Indije, deklico iz Nemčije, temnopoltega dečka ali deklico iz Turčije. Naša pričakovanja, da bodo najraje sprejeli deklico iz Nemčije, največ nestrpnosti pa pokazali v odnosu do temnopoltega dečka, se ni uresničilo.

5.2.2 Od stališč do (krute) resnice

Na naši šoli imamo kar nekaj otrok iz drugih držav. Zanje so organizirane individualne ure slovenščine ali pomoč pri učenju. Med njimi je tudi Bejtula, ki se od ostalih razlikuje tudi po jeziku. Njegove materinščine, turščine, na šoli nihče ne razume. Ker ga sošolci nismo razumeli, je večkrat prihajalo do konfliktov, čeprav si tega v resnici nismo želeli. To so opazili tudi učitelji, ki v razredu poučujejo, vendar kljub njihovim opozorilom in spodbudam z Bejtulo nismo uspeli vzpostaviti pravega odnosa. Do odločilnega koraka naprej pa je prišlo, ko sta nam na pomoč priskočili razredničarka, gospa Alenka Fakin, in šolska pedagoginja, gospa Nataša Čuk. Problem smo začeli reševati s pogovorom. Spoznali smo, da o Bejtuli in njegovi državi pravzaprav zelo malo vemo, zato se nam je pri eni od razrednih ur predstavil. S tem smo izvedeli marsikaj novega in počasi smo začeli razmišljati o stvareh, o katerih do sedaj nismo. Ker bi vsa nova spoznanja v tej raziskovalni nalogi težko strnili, smo Bejtulo prosili za intervju. Z njim želimo pokazati, s kakšnimi novostmi in težavami se spopadejo tujci, ki prihajajo v Slovenijo.

1. Bejtula, kdaj si prišel v Slovenijo?

Septembra leta 2006.

2. Mi lahko opišeš, kako si se počutil, ko ti je oče sporočil, da se selite v državo, ki jo komaj poznaš?

Ko mi je oče sporočil, da odhajamo, sem bil vesel in žalosten hkrati. Težko mi je bilo zapustiti domač kraj in prijatelje, a bil sem vesel, ker se nam je ponudila priložnost, da si izboljšamo življenje.

3. Kakšen je bil sprejem v Sloveniji?

V šoli so me na začetku tako učitelji kot sošolci sprejeli zelo dobro. Čeprav jih nisem prav nič razumel, sem imel občutek, da so me veseli.

4. Kako si se sporazumeval z učitelji in sošolci?

Oče mi je v beležko napisal vse pomembne besede, ki sem se jih kasneje tudi naučil.

5. Ti je kdo ponudil pomoč?

Na začetku so mi vsi nudili pomoč, a kasneje se je zgodilo nekaj, za kar še danes ne vem, kaj – odnos do mene se je nepričakovano spremenil.

6. Omenil si, da se je kasneje to spremenilo. So te žalili?

Ja, samo ne direktno, ampak za hrbtom. Občutek sem imel zelo slab.

7. Kako si na to reagiral?

Postajal sem depresiven in včasih sem reagiral jezno. Včasih sem bil tudi fizično agresiven.

8. Si kdaj pomislil, kaj delaš narobe?

To sem se ves čas spraševal, a nisem našel pravega odgovora.

9. Kaj je druge motilo pri tebi?

Ne vem, mogoče jezik, drugačna kultura, način življenja ali kaj drugega.

10. Si poskušal to na kakšen način popraviti?

Sem, s šolsko pedagoginjo sva pri razredni uri predstavila moj kraj, državo in način življenja. Sošolce sem naučil tudi nekaj naših besed.

11. Ali je po tem bil odnos do tebe kaj boljši?

Malo pa vseeno, več so me spraševali ter se pogovarjali z menoj.

12. Tvoje življenje se je bistveno spremenilo. Si se že navadil na kulturo v Sloveniji?

Težko se je v enem letu navaditi na tako drugačno kulturo in način življenja. Meni to počasi uspeva, še vedno pa se moram za to truditi. Upam, da bodo tudi moji sošolci z mano potrpežljivi in strpni. Skupaj nam bo zagotovo uspelo.

Tudi mi, ne samo Bejtula, smo veseli, da se je naš odnos z njim izboljšal. Zdaj lažje razumemo njegove reakcije in ravnanja. Vsi skupaj smo ugotovili: tega, česar ne poznamo, se bojimo in zato ne sprejmemo. Nismo samo mi njega naučili slovenščine, ampak je tudi on nas nekaj naučil. Vsi skupaj smo namreč spoznali, kako lepa je lahko različnost in drugačnost.

VI SKLEP

Z raziskovalno nalogo smo pokazali, da:

- tujci v prebranih književnih delih najpogosteje trpijo zaradi šibkega finančnega stanja ter vere, pogosto pa tudi zaradi jezika, svojih korenin, barve kože, drugačnega kulturnega okolja ter načina življenja,
- smo kot bralci do tujcev precej strpni, saj bi se bili z večino od njih pripravljene takoj spoprijateljiti,
- so knjige s tematiko medkulturnega dialoga med učenci naše šole dokaj priljubljene,
- imamo druge za bolj nestrpne od sebe,
- smo v stališčih do tujcev dokaj strpni, večina izmed nas bi jih z veseljem sprejela ter jim bila pripravljena pomagati, težje pa bi se odločili, da bi se zanje postavili, če bi jih vrstniki zapostavljali,
- se tujci, ki prihajajo v novo okolje (npr. na našo šolo), v začetku spopadajo z vrsto težav: jezikom, kulturo, iskanjem prijateljev ...
- za prijazen sprejem tujcev ni pomemben le prvi trenutek in nekaj prvih šolskih dni, ampak daljše obdobje, saj se tujci ravno takrat lahko počutijo zelo sami in zapostavljeni,
- tujci, ki jih zapostavljamo, ponavadi občutijo velike stiske, pa tudi ostali se v taki situaciji najpogosteje slabo počutijo,
- je probleme mogoče reševati z veliko pogovora, potrpežljivostjo in spoštovanjem.

VII LITERATURA IN VIRI

- 1) Barva kože: zgodbe o rasizmu. Izbr. in ur. Tony Bradman. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2006.
- 2) Carmi, Daniella: Samir in Jonatan Tržič: Učila International, 2002.
- 3) Gibbons, Alain: Temna globina. Ljubljana: Grlica, 2007.
- 4) Gündish, Karin: Cosmin: o dečku, ki je odšel, da bi se naučil življenja. Ljubljana: Grlica, 2006.
- 5) Marchetta, Melina: Kdo si, Alibrandi? Dob pri Domžalah: Miš, 2004.
- 6) Martell, Yann: Pijevo življenje. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2004.
- 7) Nöstlinger, Christine: Fant za zamenjavo. Mladinska knjiga, 1955.
- 8) Parkinson, Siobhan: Zrno ljubezni.. Dob pri Domžalah: Miš, 2004.
- 9) Pregel, Slavko: Spričevalo. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2005.
- 10) Pregel, Slavko: Usodni telefon. Ljubljana: Prešernova družba, 2004.
- 11) Rai, Bali: Ekipa. Ljubljana: Grlica, 2004.
- 12) Rai, Bali: (Ne)dogovorjena poroka. Ljubljana: Grlica, 2003.
- 13) Rogelj Petrič, Silvestra: Savitri. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2000.
- 14) Swindells, Robert: Sramota. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2000.
- 15) Šlibar, Neva: Barve strpnosti, besede drugačnosti, podobe tujosti: vzgoja za strpnost in sprejemanje drugačnosti preko mladinske književnosti. Center za pedagoško izobraževanje, Filozofska fakulteta, Ljubljana 2006, str. 42–45.
- 16) Vidmar, Janja: Princeska z napako. Ljubljana: DZS, 2002.
- 17) Zupan, Dim: Trnovska mafija: v tretje gre rado. Ljubljana: Prešernova družba, 2002.
- 18) <http://evropa.gov.si/medkulturni-dialog/>

VIII PRILOGA

K nalogi prilagamo:

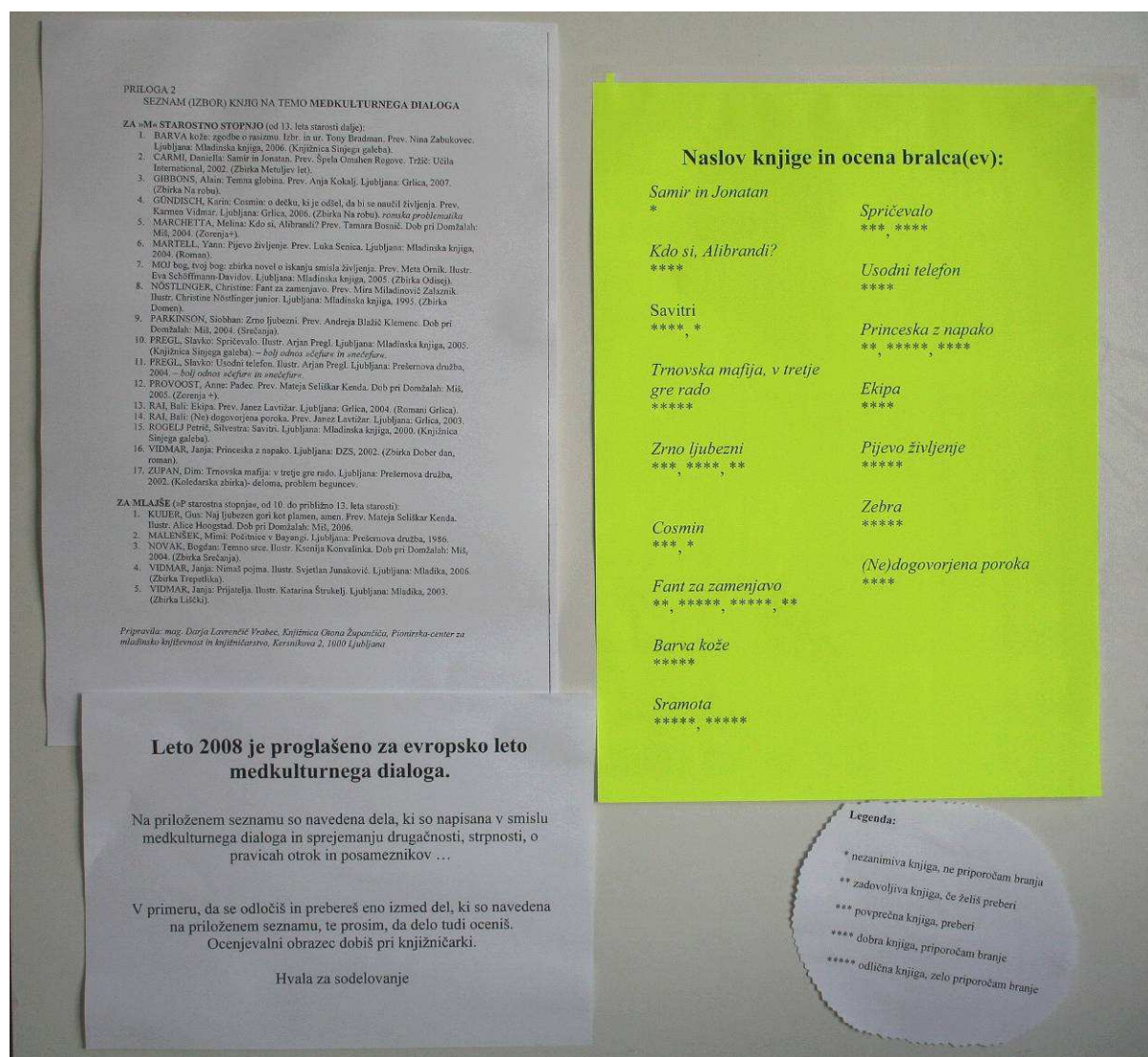
- fotografije izbranih naslovnih prebranih knjig,
- vmesne rezultate ocenjevanja knjig,
- plakat, s katerim se je pri razredni uri predstavil Bejtula Kurtiši.

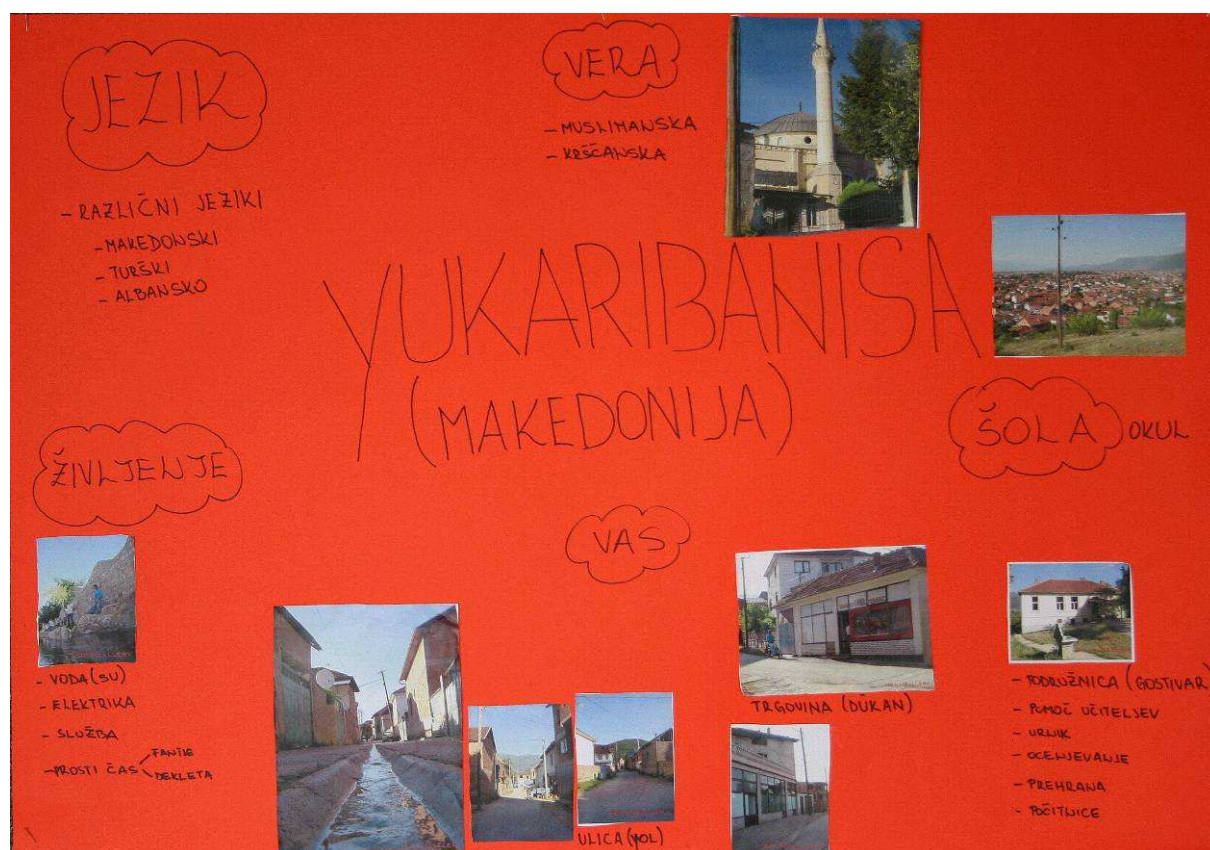
Fotografija št. 1: Fotografija izbranih naslovnih prebranih del.

Fotografija št. 2: Fotografija izbranih naslovnih prebranih del.

Fotografija št. 3: Vmesni rezultati ocenjevanja knjig

Fotografija št. 4: Plakat, s katerim se je pri razredni uri predstavil Bejtula Kurtiši.